

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bibliotheca Scriptorvm Sacri Ordinis Cisterciensis Elogiis Plvrimorvm Maxime Illvstrivm Adornata

Visch, Charles de

Coloniæ Agrippinæ, 1656

Epistola I. Ad Episcopos & Abbates Catholicos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38433

dam sententia iniusta appellasse ad suum Metropolitanum, qui erat Archiepiscopus Senonensis, ut constat ex epistola 2. Id quod Abbatibus Bonæ Spei in Belgio convenire non potest.

Ratio 8. Epistola 10. petit Eleemosynam à Comite Palatino, pro Abbate Curie Dei. Est autem Curia Dei, una ex primis Abbatibus Filiationis Cisterciensis in Diocesi Aurelianensi sita, cuius filiationis etiam est Eleemosynæ Cænobium.

Ratio 9. Epistola 19. Scribit Henrico Anglorum Regi, pro reedificatione Monasteriorum de Fordâ, & Stanleia, quæ monasteria sunt etiam Filie Cænobij de Eleemosyna, ut pariter videre est apud Manriquez, longelinum, & antiquissima quæque Ordinis nostri monumenta.

Ratio 10. Epistola 24. Commendat fratres omnes, & iura Cænobij quod resignauerat, Comiti Blesensi, tanquam nimirum fundatori; Comitem namque Blesensem fundasse monasterium de Eleemosyna, supra diximus & apud Historicos Gallie indubitatum est. Nihil autem huic Comiti iuris fuit in Cænobiū Bonæ Spei in Hannonia situm.

Ratio 11. Epistola 25. Conuentum de Eleemosyna absoluit à sua obedientia. Monasteriū autem Bonæ Spei nunquam vocatum fuit, monasterium de Eleemosyna.

Ex his omnibus, liquido constat, Authorem harum epistolarum esse Abbatem Cænobij de Eleemosyna, Ordinis Cisterciensis; esseque, te uera, multa eruditionis plenas; nunc vero, esse pariter ex antiquo M.S. Sancti Amandi fideliter descriptas, fidem facit Testimonium Collatoris, quod hic ad verbum etiam exhibeo, desumptum ex codice memorati Doctissimi Viri Georgij Galopini, ubi ipsum originale legitur:

Has descripta sunt ex M.S. libro monasterij Sancti

Amandi, & habentur post epistolas tuonis Carnotensis & per me diligenter ad exemplar collata.

Georgius Coluenerius Sacræ Theol. Doctor, & Professor Regius.

EPISTOLÆ

PHILIPPI ABBATIS
de Eleemosynâ.

Epistola I.

Ad Episcopos & Abbates Catholicos.

Qua Author declarat, Electionem Alexandri 3. Pontificis fuisse legitimam, Victoris autem Antipape, illegitimam, & nullam.

ARchi-Episcopis, Episcopis, Abbatibus, Prælatibus, & Vniuersis Ecclesiæ filiis, Henricus & Otto, Dei gratia S. Romanæ Ecclesiæ Cardinales, & Philippus minister Pauperum Christi* de Eleemosyna, seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis.

Apud Sacerdotum filios, nec onerosa veritas, nec odiosa debet esse iustitia, quos erudit intellecta sinceritas, ne circumferantur in spiritu erroris, qui operatur in filios dissidentie. Circumseribi se gaudet honestas intra terminos æquitatis, & iniquitati quanto quisque sit proximior, tanto sit ab honestate remotior. Scitis Fratres Charissimi (scientibus enim legem loquor) non esse licitum transire terminos antiquos, terminos quos posuerunt Patres nostri, quos nec supra nec infra iustitiam nouimus collocatos. Qui enim via regia graditur, nec ad sinistram nec ad dexteram debet declinare. Leges & Evangelij religiōsa sanctione decernitur, nunquam licitum esse circumuenire in negotio fratrem suum; aduersus filium matris suæ ponere scandalum, loqui dolos aduersus proximum; Inter Fratres seminare discordias;

Quan-

* Pauperes Christe de Eleemosyna.

quanto iniquius, quanto scelestius est vterum scindere à quo sis genitus, diffundere viscera Matris in terram, cubile Patris ascendere, innocentiz solum nocenter arripere, & pudoris etiã thalamum impudicis amplexibus incastrare? Maledictus furor iste, quia pertinax; & ambitionis indignatio, quia praua. De facto † Octavianus, imò de manifesta eius intrusione, dirigitur nobis non fide plena relatio, vt lateat veritas, & collecti ascensus in cochleam; sed prophetali sarculo fodiatis parietem, & sinistra lucis fenestra capteretur in latere, & radio veritatis intrante, videbitis abominaciones magnas, quas operantur Seniores Israël, thurificantes ante Idolum zeli quod in domo Dei statutum est, ad prouocandam æmulationem; linientes parietes absque temperamento, & picturas in pariete figmento multiplici deformantes.

Scribitur nobis, factum fuisse Concilium partium vocationem præcessisse legitimam, perendinatam septem diebus inter partes, cum multa diligentia veritatis indaginem; & in actione totã, nihil canonici examinis, nihil legitimæ dispositionis in parte defuisse aliquã, allegatione multimoda legitis exaratum. Sincerior est sanis vnda, quam riuus, & opinionum fluentis veritatis haustus est purior nunquid potest Subditus in Præcessorem formare iudicium, eum trahere in causam qui causis omnibus debet finem imponere? subijcere decretalibus edictis, cuius edicta colligant vniuersos? & cuius arbitrio rapitur vniuersalis ecclesia, eum in arbitrij sui violentas rapere sanctiones?

Magnus est Imperator, & magnifici minister Imperij, primus in militiã, in potestate præcipuus, Nobilis Aduocatus Ecclesiæ, seruatorum Christi defensor, Cleri protector electus, Adiator in opportunitatibus in tribulatione; sed,

Bibliothec. Ord. Cisterc.

† Octavianus, est. Antipapa, dictus. Victor.

quod Romanum debeat iudicare Pontificem, nec lege fori, nec lege poli legitur imperatum. Haber Imperator quod suum est, nihil illi de suo iure minuitur: Videat ipse sicut bonus Filius, ne matris suæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ velit euacuare priuilegium, conculcare gloriam, destruere libertatem; sciat secundum se esse, non primum, & Christi Vicarium iure omnibus præferri, sicut Christus habet in omnibus principatum. Quod si iudicanda esset aliquando Romana Ecclesia, in ea utique Vrbe iudicari deberet quæ Orbis est Domina, quæ caput est fidei, & caput Imperij: quæ gentibus leges, regulas præscribit ecclesijs. Iudicare deberent primò de eã conprovinciales Episcopi, & communis Ecclesiæ solemne Concilium; nouissimus Imperatoris & Regum, & Principum susciperetur assensus: quos si priores ad ecclesiastica iudicia tractanda disponimus, ordine præpostero minantur à plaustro Boues, & in cattedra ministerium capitis dignitas retorquetur. Posset Romæ facilius & liberius inquiri veritas, & audiri, & quid, qualiterne fuerit astitutum de electione Romani Pontificis, commodius aptiusque cognosci. Quod vidit quisque & audiuit, & manuseius tractauerunt, referre debet in testimonium, in iustitia, & sanctitate veritatis. Qui autem fauoribus ducitur, seducitur donis, timore distrahitur, si ad vocem testificationis erumpit, hunc signabit Deus, qui mendax est, & testimonium eius nemo accipit, quia de terra est, & de terra loquitur, vicarius eius qui in veritate non stetit, sed mendax fuit ab initio, & pater mendacij. Archi-Presbyteris & Clero Romano, Scrinarijs, & Iudicibus in electione Romani Pontificis (secundum quod vobis scribitur) assignatur autoritas; Decano B. Petri, & Capitulo potestas attribuitur: fiunt,

V v

secun-

secundum illud, primi nouissimi, & primatus nouissimis proteiue satis & pueriliter arrogatur. Sunt in Romanâ Ecclesiâ quibus Summi Pontificis incumbit electio, Cardinales Episcopi & Diaconi, de quorum omnium numerosa multitudine, tres tantum habet Octavianus in suâ factione participes. A sæculo non est auditum, quod tantâ tot electorum exclusâ multitudine, tam paucis tantum cesserit tam audaci præsumptione negotium. Non est tractandum singulariter, quod communiter omnium esse dignoscitur; nec inter viros fideles debet pars ista vel potest dignior esse, vel sanior, nisi conuenientiâ communi, communistribus authoritas tribuatur: quod in facto Octauiani nec constat fuisse, nec scribitur. Si Decano & Capitulo Sancti Petri locus in hac electione conceditur, Lateranensibus Canonicis, qui locus, sicut Apostolica sedes, inter omnia ciuitatis Romanæ loca dignior est; Clericis Sanctæ Mariæ maioris, Monachis Sancti Pauli, Sanctique Laurentij, eorumque Abbatibus, quæ omnes Patriarchales Ecclesiæ sunt, similis authoritas cur negatur? hoc in veritate dicimus, quod ex antiquæ institutionis præiudicio, nullus in Ecclesiâ Beati Petri Decanus est, sed in eâ Episcopus Portuenfis Archipresbyteri vices exequitur, vel vnus de eiusdem ecclesiæ Cardinalibus, cui à Domino Papa fuerit assignatum: Qui tamen ab eis Decanus asseritur, Schismaticus est ab antiquo, & manus eius cum Petro Leonis in illa seditione damnosa: vnde, nec locum habet, nec vocem in Ecclesiâ Romanâ, sed pietatis intuitu, ei beneficium in Ecclesiâ Beati Petri ad subsidia necessitatis, indultum est. Videant ipsi quid dixerint, quid scripserint diligenter aduertant; nos consuetudinem talem non ha-

bemus, nec taliter eligi debere Summum Pontificem, in Scripturis veritatis expressum est. Præterea, in eadem charta quæ spiritu mendacij fabricata est, & quam dictauit iniquitas, capitulum vnum satis manifestâ falsitate infectum, ad probandum filium maledicti aliquam habuisse electionem, plus mendaciter quam subtiliter est insertum. Aiunt enim, † Rolandi sigillo bullata transmissa, & in Concilio recitata, mendacia manifestissima, ac detestabilia deprehendimus in hæc verba: Testamur Deum, quem nullum latet secretum, quod mendacium non fingimus, sed meram, sicut est, loquimur veritatem, quia duo tantum elegerunt Victorem, Ioannes de Sancto Martino, & Guido Cremenfis, Cardinales, cæteri verò omnes in partem nostram conueniunt. Sed ex generalibus litteris, quas (sicut asserunt) Dominus Papa in Orbem, & ad diuersas direxit Ecclesias, certissimè ostenditur, quod mentita sit sibi iniquitas. Inuenitur siquidem in eis, non sicut mentiuntur ipsi, sed in veritate, sic exaratum: *Omnes Fratres quotquot fuerunt, tribus tantum exceptis, Octauiano scilicet, Ioanne de Sancto Martino, & Vidone Cremenfi (Deo teste, quia mendacium non fingimus, sed meram, sicut est, loquimur veritatem, concorditer & vnanimes conueniunt, & nos (assente Clero & populo) in Romanum Pontificem elegerunt duo verò, Ioannes scilicet & Guido Cremenfis, tertium, Octauianum scilicet nominantes, ad eius electionem pertinaciter intendebant. Ecce, quod non eum, electum scribitur Dominus Papa, sicut inimici veritatis conantur adstruere, sed nominatum. Nominatio verò, sicut vos melius nostis, neque secundum Canones, neque secundum consuetudinem Ecclesiarum facit electionem. Si electum dicunt Octauianum, si* solenni-

† Rolandus, ipse est, Alexander; Rom. Pontifex legitimus.

solemniter immanatum, dicant à quibus, vel quomodo, nec limites veræ assertionis excedant, nullus exprimitur, nullus ex nomine designatur, qui vocem in illum electionis emisit, qui mantum collo eius imposuerit: Ipse suus elector, ipse suus immanator fuisse dignoscitur. Non ambientem quærit hæc Cathedra, sed inquitum; non inuasorem, sed subditum, non quærentem suscipi, sed nolentem. Commendatur huius electionis assensus, in voce Sanctuarij, in excelso loco, sed resonabat vox ista, de loculo, & de gazophylacio Simonis: Cancellus Petri nouus Victor aggressus est. Prima eius electio, sicut dicitur, facta fuit, sed non est prima, quia nulla nec secunda dici debet, quam prima non præcessit. Qui enim vltro se ingerit, repellendus est, nec qui se commendat, ille probatus est, sed quem Deus commendat; nec qui honorem sibi assumit, honore dignus est, sed qui vocatur à Domino, sicut Aaron. Vocatum à Deo, & à nobis vnanimiter electum summum Pontificem, & Petri Vicarium, confitemur & credimus, Alexandrum, virum approbatæ conuersationis, probabilis vitæ, laudabilis innocentia, mansuetudinis præcipua; quia quam sit humilis & modestus, docet administrationis huius recusata semper & euitata sublimitas. Huic obsequuntur, Lateranensis Ecclesiæ Collaterales Episcopi, huic Cardinales assistunt; huic ministerium piæ deuotionis exhibent Cardinales Diaconi: huic, exceptis tribus (qui Octauiano fauent) vniuersi Ecclesiæ Romanæ filij, ad quos electio & consecratio spectat Romani Pontificis, testimonium perhibent, quod Pater & Pastor est Ecclesiæ, quod Christi Vicarius, & Vniuersalis Pontifex, quod Successor Petri catholicus, quod Apostolicæ dignitatis assessor canonicam habens cathedram, propitiatorij caelestis ingressum, & sanctæ consecrationis olco delibutus, per mini-

strorum manus, quos ad hoc officium deuora sublimauit antiquitas. Dicitur tamen, Dicitur tamen quod initia sua dedicat rapinis, quod ad Ecclesiarum dissipationem eius desudet intentio; sed nullos adhuc sicut Octauianus incarcerationi Episcopos, nullos destruxit Episcopatus, nulli per eum cæcati Clerici, nullus decoratus innocens Monachus, nullus per eum sanguis effusus est, nullus per eum direpta patrimonium, & in tantæ necessitatis articulo, secura est opulencia Subditorum. Qui autem sub illo sunt, vbi potest, sentiunt manus eius graues, vbi non potest, minas contumaces, & maleficijs suis multiplicibus execrationis suæ primordia consecrat, & fidelium sanguinem in expleto sitit & affectat ardore. Si de Alexandro aliquid in angulo iudicatum est, non est rationale, nec sincerum, sed de rubigine speculi redundat in imaginem, quia operis dignitatem deuenustat intentio. Si eum trinis edictis citatum peremptoriè asserunt, nec venisse, si nos euocare legitime, dicunt declinasse iudicium, & Concilij sui perhibent euitasse præsentiam; fuisse quidem nos, quod non diffimur, abentes, sed sicut eis potestas nulla cesserat euocandi, sic nos ad occurrendum vocati, nulla cogebat iusticia, nulla constitutio perurgebat. Nobis tamen qui ad exequenda negotia Domini Papæ, ad partes illas destinati eramus, cum huius rei gratia ad Imperatorem vellemus accedere, nec via commoda, nec securus patebat accessus: vbi que mina, vbi que imago mortis, & latentes insidia, vbi que timor, & vndique gladij, quia timebat infidelitas deprehendi, & in veritatis feruore timebat Octauianus de cucumerario suo tolli falsitatis umbraculum. Parati enim sumus, si daretur optata securitas. Imperatoris adire præsentiam, non tamen ex parte Ecclesiæ subire iudicium, sed ad rei ordinem declarandum, ad ostendendum legitime, totius feriem

veritatis Sed, nouit Dominus, quia huius rei licentiam impetrare nulla ratione potuimus; imò, per litteras & Nuntios ea sæpè nobis prohibita sunt. Ea propter dilecti in Christo Patres & Fratres, accingimini virtute constantiæ, conculcare caput serpentis antiqui, & Gubertinæ maledictionis antiqua germina, quæ in Octavianum schismaticâ præsumptione repululant, falce iustitiæ reseccare.

Consecrate Domino manus vestras, & choros iniquæ multitudinis saltantes ante Idolum, vestra compefeat autoritas, in spiritu iudicij, & spiritu ardoris. Reuiuiscat in vobis Antecessorum vestrorum laudabilis zelus, resforeat antiqua deuotio, fructificet in usum Matris suæ, cum ardore suauitatis, iucundum fructuosæ pietatis obsequium, & ab eius unitate non discrepet, in quo dilexit semper, fouit & tenuit unitatem: non vos moueant aut seducant inanis verbis plena decipulis schismatica scripta, in quibus tot sunt mendacia, quot verba; sit tamen verba dicenda sunt, quia benè non loquitur, qui verè non loquitur.

EPISTOLA II.

Ad Abbatem de Pontilenio.

Pro decimis, iniuste Canobio suo ablati, appellat ad Archiepiscopum Senonensem, Legatum Apostolicum.

Ioanni Abbati de Pontilenio, Frater Philippus de Elecmofynâ. Circumvenire Fratres, vel in negotio supergredi, contra euangelicas sanctiones est. Contra mandauimus vobis diem causa nostræ, iustâ vrgente necessitate; vos accessistis ad diem, si legitime, Deus nouit; & sicut voluistis, non ut debuistis, credimus, processistis in causam. Dabit nobis Deus in beneplacito suo, locum expostulandi.

Nos autem de circumventionem ista, & iniusto processu, appellamus ad audientiam Domini

ni Senonensis Archiepiscopi, & Apostolicæ Sedis Legati, in inuentione Sancti Stephani, sub eius protectione decimas nostras, & ipsum terraticum ponimus, à quorum usurpatione, Vos eiusdem autoritate, omnimodis prohibemus. Habemus enim priuilegia Romanorum Pontificum, de decimis nostris, quæ violari volumus.

EPISTOLA III.

Ad Decanum Carnotensem, & Abbatem de Valeiâ.

Conqueritur supra dictas decimas iniuste ab ipso exptis, stante præsertim appellatione ad Sedem Apostolicam.

Girardo Dei gratiâ Carnotensis Ecclesie Decano, & Fr. Abbati de Valeiâ, & Gualtero Dunensium Archidiacono, Fr. Philippus de Elecmofyna, de circumstantia veritatis formate iudicium. Dicit vii Deoplenus, *causam quam nesciebam, diligenter investigauit. Et, de vultu Dei debet prodire iudicium*, quod formare debet veritas, nõ extorquere acceptio Personarum. Si pauperes sumus & abscõditi, si grex pusillus in domo Domini, non tamen dignum est nos autoritate Pontilenensium conculcari, vel pro verbis eorum quæ veritatis fundamento carent, privationis ferre sententiam. Decisum dicitis & iudicatum, quod per appellationem ad Metropolim nostram perductum est, vbi lis contestata iudicis manet examen. Pro hac eadem causa Pontilenientes Monachos, qui falsa vos delatione pulsarunt, & seruientes nostros quærebant oculis subreptionibus in banniri, ad eandem Sedem iteratò appellauimus. Vos interim mandaro vestro nos vrgentis, & reddi iubetis Pontileniensibus, quod nec ratione putamus descendere, nec iustitiæ conuenire. de Ferratico, nondum decisum est, de laborum nostrorum decimis, relaxatio nobis data est, & Sedis Apostolicæ priuile-